

af dem bestaaer i en i de folgte Eiendomme radiceret Kornafgift, end blot i Penge; men paa den anden Side troer jeg ogsaa, at man maa give den ærede 4de Landstingsmand for 7de Kredts (Nyholm) Ret i, at Overgangen til Eiendom efter denne Lov vil meget standses, naar man ikke vil tillade Afhændelse undtagen til Arvesæfte. Man har tidligere givet Bevilling til at afhænde det Gods, hvorom her er Spørgsmaal, til Arvesæfte; men det har paa flere Steder vist sig, at Bevillingen ikke har kunnet benyttes, i alt Fald ikke har kunnet benyttes uden i meget indskrænket Omfang, fordi Bønderne ikke have været tilbøielige til at erhverve Eiendom, naar der i Stederne skulde henstaae en fast Kornafgift. Dette har fornemmelig, som ogsaa bemærket, været Tilfældet i Jylland; det kan iøvrigt vel være, at Indskrænkningen nu ikke vilde faae synderlig Betydning i Jylland, dersom Forholdet stiller sig saaledes, som anført, hvad jeg nu ikke nøie kan erindre, at de fleste Bestidere af Fideicommisser i Jylland allerede have erhvervet Bevilling til at sælge til Selveieendom. Den ærede Landstingsmand, som har stillet det Endringsforslag, som jeg nu omtaler, synes ikke at have en ganske rigtig Forestilling om den Indflydelse, Justitsministeriet over paa Udsættelsen af de Fideicommisscapitaler, som indkomme ved Salg af det til Fideicommisser hørende Bøndergods. Justitsministeriet har ikke Bestyrelsen af Majoraterne eller af de Capitaler, som indkomme ved Salg af Godsset, men fører blot en Control med, at den Sikkerhed, mod hvilken de ønskes udsatte af Bestidderen, er god. Naar derfor en Fideicommissbesidder ønsker at opstige en Capital, fordi den formeentlig ikke er tilstrækkeligt sikret, vil han aldrig dertil nægtes noget Samtykke fra Justitsministeriets Side; der gjøres kun fra dets Side Indsigelse, naar man antager, at den Sikkerhed, som tilbydes for Capitalerne, ikke er god nok, og det tilstedes da ikke, at der udsættes et saa stort Laan i den Eiendom, der skal være Pant, som det er foreslaaet af Fideicommissbesidderen; naar denne Sidste derimod maatte være særdeles angstelig for, at faae Fideicommisscapitalen sikret, vil han vistnok altid finde Medhold hos Justitsministeriet, der

da ikke kan have nogen Grund til at gjøre nogen Indsigelse. Det Endringsforslag, som er stillet af den 8de Landstingsmand for 2den Kredts (B. Christensen) under Nr. 2, vil upaatvøreligt, hvis det vedtages, standse Sagens Fremgang. Det har tidligere været meget omtvistet, om man overhovedet i Loven burde optage denne Indskrænkning, at der kun kunde sælges til bestemte Personer, navnlig til Fæsterne, hvis Stederne vare bortfæstede. Tidligere blev her i Thinget antaget, at en saadan Indskrænkning ikke burde vedtages i denne Lov, da den kun skulde gaae ud paa at hæve den Hindring for at sælge, som ligger i Fideicommissbaandet, og altsaa derved sætte Fideicommissbestidderne i Glæde med dem, der eie Godsset, og ligesom disse Sidste kunne sælge deres Gods til hvem de ville, skulde Loven gaae ud paa, at Fideicommissbesidderne skulde være i samme Stilling, og, selv om Stederne vare bortfæstede, kunne sælge til Andre end Fæsterne. Jeg troer imidlertid, at et billigt Hensyn til Fæsterne, navnlig naar der sees hen til, hvorledes Fæstevæsenet har udviklet sig, og hvorledes Tilstanden har været paa Fideicommissgodserne, medfører, at man retfærdigt maa optage denne Bestemmelse i Loven, at Salg, naar Stederne ere bortfæstede, ikke maa skee undtagen til Fæsterne, eller med deres Samtykke til Andre, navnlig til deres Børn eller Svigerbørn. Men, forsaavidt Stederne ere fæsteledige, troer jeg ikke, at man kan lægge nogen saadan Indskrænkning paa Majoratsbestidderne. Dersom man ikke under disse Omstændigheder vil tillade dem at sælge til hvem de ville, saa ville de være nødsagede til at fæste Stederne bort igjen, og derved vilde jo netop det Forhold atter indtræde, som man ønsker maatte blive ophævet. Der er vel et Tilæg i dette Endringsforslag, der gaaer ud paa, at de ogsaa kunne sælge til den designerede Efterfølger; men en saadan designeret Efterfølger kan vistnok, end ikke efter de nedavede Traditioner, have nogen Ret til at faae Fæste paa Stedet, ligesom det jo vel var muligt, at en saadan Efterfølger kunde blive opstillet lige i det sidste Dieblik, for at han kunde faae denne Rettighed, uden at der nogenstunde tidligere havde været tænkt paa, at han skulde træde i den afdøde Fæsters Sted. Det er vel